

Malá encyklopedie lakrosu

Kateřina Hrubá

Malá encyklopedie lakrosu

Všem, kteří měli to štěstí, že poznali význam hry Stvořitelovy.

Když je hra čistá a když je hrána pro potěšení Stvořitele, každý je důležitý – nezávisle na tom jak malý či velký, jak silný či slabý je...

Lacrosse [lə'kɒs] z fr. lacrosse → biskupská berla, též lakros, lax - indiánská kolektivní hra, při níž se dva týmy pomocí holí se sítkou (viz Hůl, lakrosová) snaží vstřelit pryžový míček do branky druhého týmu. Existuje celkem šest druhů této sportovní hry → fieldlakros, boxlakros, ženský lakros, interkros, český lakros a šestkový lakros. Kolébkou l. je oblast Velkých jezer v Severní Americe; l. zde ve 12. stol. začal hrát kmen Irokézů, který ho nazýval tewaarathon [te:'wā' rətɒn], algonkinští indiáni baggataway [bə gat'ə wā'] → malý bratr války. L. byl alternativou k válkám a kmeny pomocí něj řešily spory, ale i utužovaly fyz. kondici. Indiáni dodnes věří, že jim l. byl seslán Stvořitelem (angl. The Creator); ten se kochá pohledem na hru; hrají ho pro potěšení své i Stvořitele. Irokézové l. vnímají jako léčebný prostředek; medicinmani ho dříve užívali k posvěcení léků. První klub na světě vznikl v Montrealu 1865; v současnosti se l. hraje v 85 zemích světa. V Sev. Americe se l. hraje i na profesionální úrovni; nejznámější je boxlakrosová National Lacrosse League, na území ČR existují soutěže ve všech typech l. i na úrovni mládeže.

Intercrosse, též interkros, neof. softkros – nekontaktní verze lakrosu; hry se speciální umělohmotnou lakroskou se účastní čtyři polaři a jeden brankář. Hrací doba je 3x15 min. Hráči se při hře navzájem nesmí nijak dotknout → nenosí žádné chrániče.

Lacrosse, box, též indoor lacrosse, boxlakros, box či boxla – je původně kanadskou variantou sportovní hry lakros; hrají ji především muži. L. b. se většinou hraje na vnitřních, nejčastěji hokejových, hřištích (viz Hřiště, boxlakrosové); hrají ho dva týmy s pěti hráči v poli a jedním brankářem. Hrací doba l. b. je 4x15 min. (na turnajích 2x15, 3x10 či 3x12 min.). L. b. je nejtvrdějším typem lakrosu.

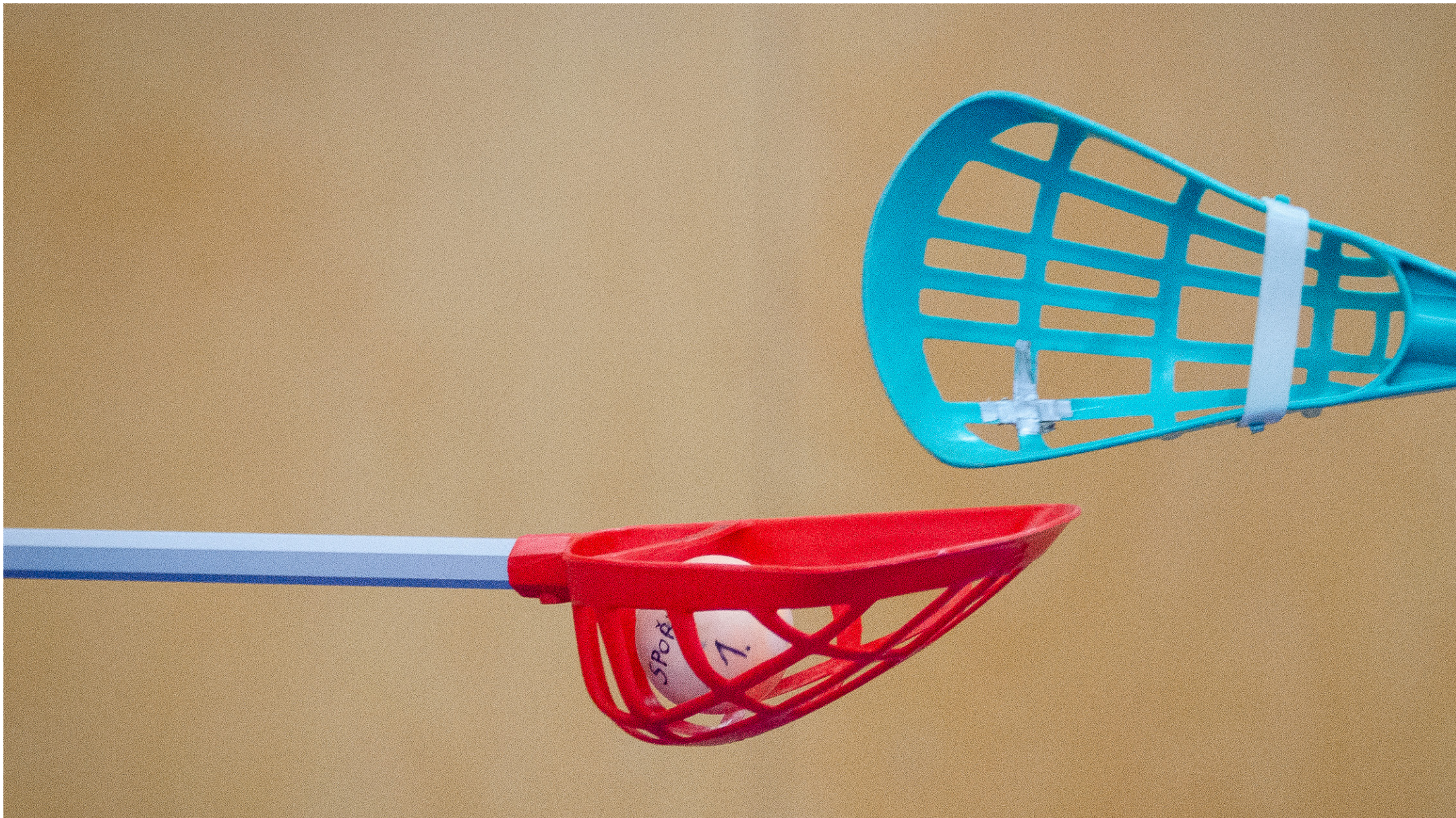
Lacrosse, český, druh lakrosu z ČR vycházející z původního sportu Irokézů; největší odlišností je, že se l. č. hraje jednoruční lakroskou (viz Hůl, lakrosová, na český lakros). L. č. hraje pět hráčů v poli a jeden brankář po dobu 2x25 min. Jako první začal l. č. hrát skautský oddíl Neskenon.

Lacrosse, field, též fieldlakros – nejrozšířenější verze mužského lakrosu; hraje ho devět hráčů s různými posty (útočník, středopolař, obránce) a jeden brankář. Hřiště (viz Hřiště, fieldlakrosové) je rozděleno na útočnou a obrannou část; na útočné musí být vždy min. 3 hráči a na obranné 4 hráči (brankář plus 3 nebo 4 bez brankáře). L. f. není tolik kontaktní jako boxlakros; jde spíš o taktickou hru. Hrací doba je 4x15 min.

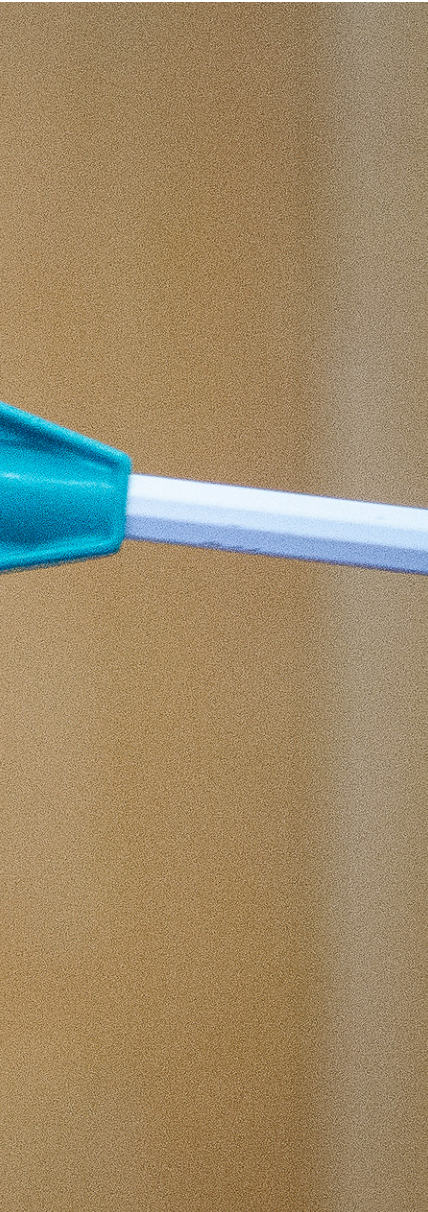
Lacrosse, šestkový, též sixes, olympijský lakros – nejmladší typ lakrosu; vytvořený speciálně pro OH, jejichž součástí by š. l. mohl být v roce 2028. Š. l. kombinuje pravidla fieldlakrosu a boxlakrosu, hraje se s pěti hráčích v poli a jedním brankářem. Hrací doba je netradiční 4x8 min.

Lacrosse, ženský, obdoba fieldlakrosu; liší se výrazně pravidly. Kontakt je oproti mužskému lakrosu omezen. Na hřišti může být v jednu chvíli 10 hráček včetně brankářky. Hráčky se také dělí na útočnice, středopolařky a obránkyně. Hraje se 4x15 min.

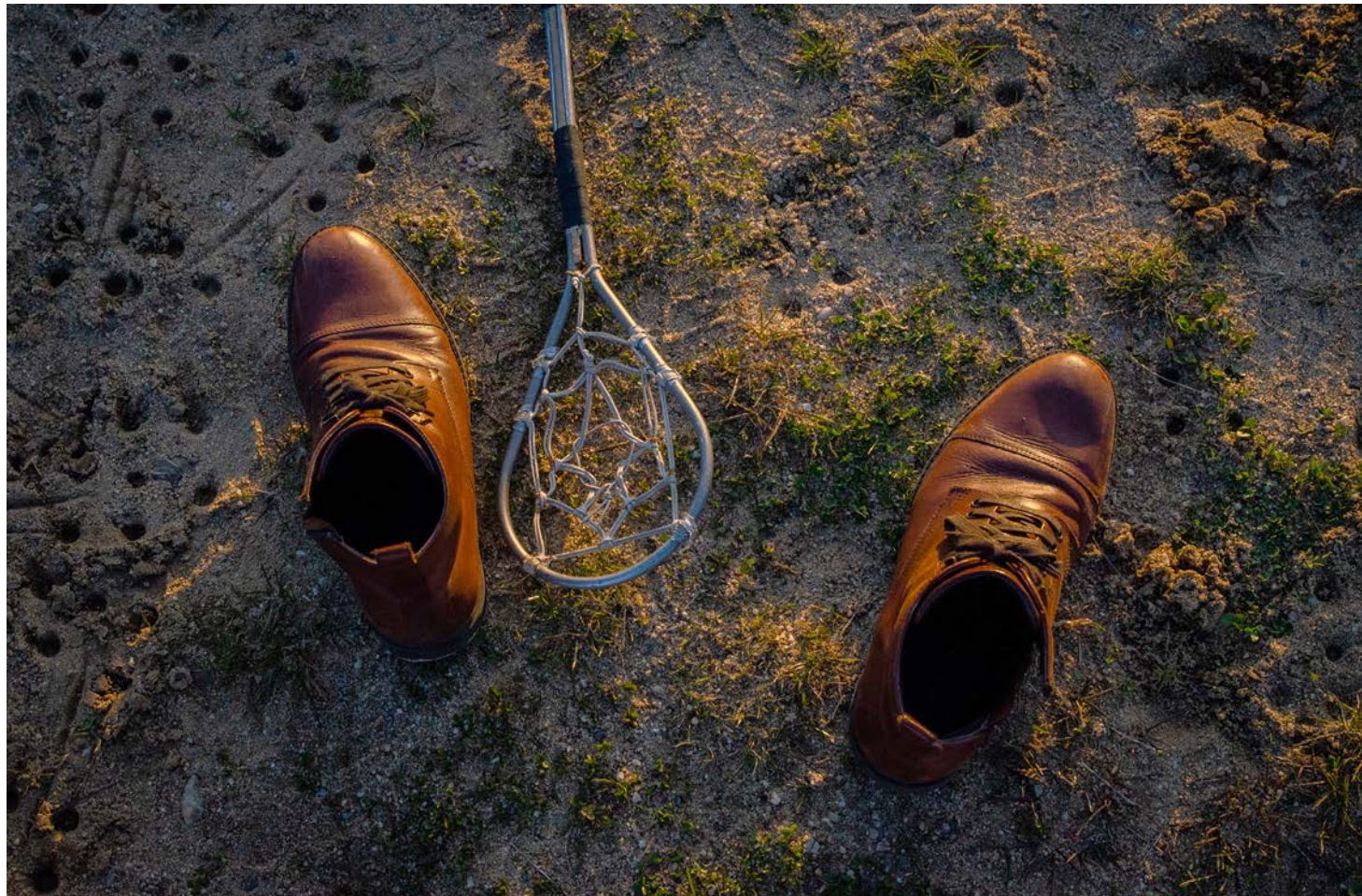

Hůl, lakrosová, interkrosová, hůl s hlavou ze syntetického materiálu. Celková délka je 90–115 cm; tyč může být dřevěná, plastická nebo z lehkého kovu. Na konci h. l. i. musí být ochranná zátka.

Hůl, lakrosová, slang. lakroska, laxka, lakra, lakryna, sticka [styka], štikenzí - hůl opatřená sítkou, pomocí níž se chytá a vrhá míček ve snaze dát gól. H. l. se liší podle typu lakrosu.

Hůl, lakrosová, na český lakros, hůl; tvoří ji rukojeť a oko pro výplet. Délka rukojeti musí tvořit alespoň $\frac{2}{3}$ délky. Vnitřní rozměry oka 13-20x13-33 cm. Do oka se musí vejít kolečko o průměru 13 cm. Celková délka je 60-100 cm.

Hůl, lakrosová, dámská, hůl; skládá se z rukojeti z lehkého kovu; na jejím konci se nachází plastová hlava. Hlava je vypletena (viz Výplet, hůl, lakrosová, dámská). Celková délka h. l. d. je 90-100 cm. Před zahájením utkání a po vstřelení branky probíhá proces stick check (viz Stick check).

Stick check [stik tʃɛk], angl. kontrola hole – proces, při němž rozhodčí vhozením míčku do hlavy hole zkontroluje, zda výplet splňuje pravidla (viz. Výplet, hůl, lakrosová, dámská); provádí se: **1.** po vstřelení gólu, **2.** na vyžádání trenérů druhého týmu.

Výplet, hůl, lakrosová, dámská, síťka s dodatečnými šňůrkami vyplňující hlavu hole; ze syntetických i přírodních tkanin. Míč musí ve všech částech viditelně přesahovat horní hranu stěny hlavy a volně se v ní pohybovat.

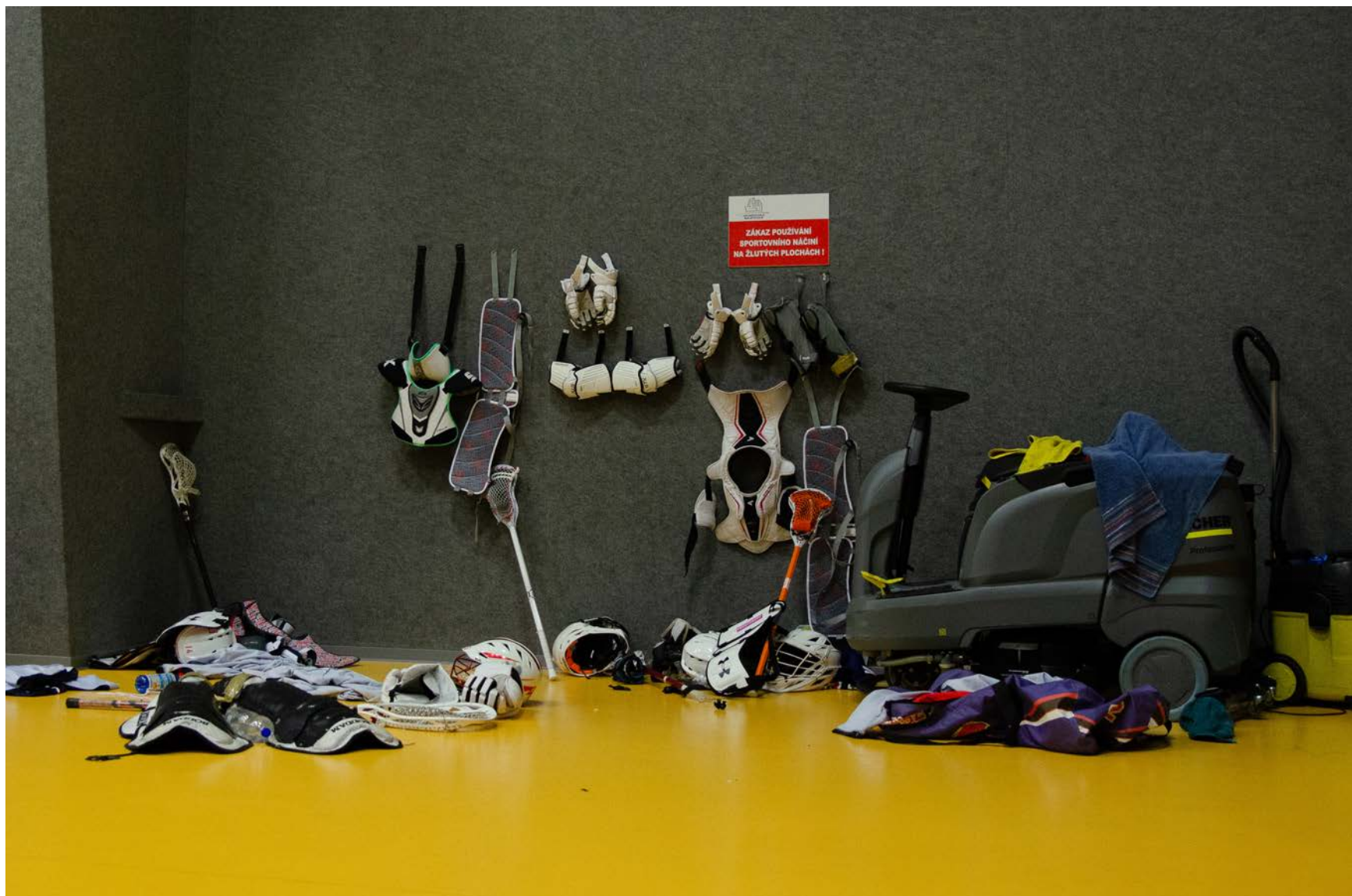

Hůl, lakrosová, dlouhá, hůl, se kterou ve fieldlakrosu (viz Fieldlakros) mohou hrát až čtyři hráči v týmu, zpravidla obránci. Její celková délka musí být 1,3-1,8 m.

Hůl, lakrosová, pánská, hůl skladající se ze syntetické či kovové rukojeti a hlavy s kapsou. Její celková délka je 101,6-106,7 cm; výjimku tvoří tzv. dlouhé hole ve fieldlakrosu (viz Hůl, lakrosová, dlouhá). Hlava h. l. p. musí ve svém nejširším místě měřit 11,4-17,8 cm; je vypletena hlubší sítkou (viz. Výplet, hůl, lakrosová, pánská).

Výplet, hůl, lakrosová, pánská, hloubka kapsy nesmí přesáhnout 12,7 cm, měřeno od horní hrany boku hlavy. Výplet nesmí být proveden v barvách nebo obarven ve snaze zakrýt míč před soupeřem nebo naopak vyvolat v soupeři dojem, že je v něm míč.

Výstroj, pánská, sada chráničů, především horní části těla; mezi povinné patří: helma s ochrannou mřížkou, vesta, chrániče loktů, též náloketníky, rukavice, chránič ledvin a intraorální chránič zubů.

Helma, též přilba - chránič hlavy; vyrobena z tvrdého plastu, součástí je ochranná mřížka z kovu s řemínkem pod bradu.

Chránič zubů, intraorální, jednoduchý chránič horních zubů a horní čelisti.

Chránič ledvin, též ledvinový pás, slang. ledviňák - chránič ledvin a dolních žeber.

Chránič loktů, též náloketníky - chránič loktů a předloktí.

Rukavice, ochrana rukou, na vrchní straně vypolstrovaná, na dlani je ze syntetického materiálu připomínající kůži. Dlaně r. mohou být upraveny vyřezáním.

Vesta, ochranný oděv trupu, v. má několik vypolstrovaných částí; chrání oblast hrudní kosti, hrudní páteře, ramen a paží.

Výstroj, dámská, sada chráničů, především horní části těla; mezi povinné patří: ochranné brýle (viz Brýle, ochranné), intraorální chránič zubů (viz Chránič zubů, intraorální) jakékoliv než bílé a průhledné barvy. Veškeré šperky musí být před zápasem odstraněny; přelepit lze pouze snubní prsteny. Obuv musí být plná; kovové kolíky jsou zakázány.

Brýle, ochranné, též goggles [ga.gəlz] - chránič oblasti očí a kořene nosu; obroučky jsou vyrobeny z plastu; na obličej přiléhá molitanové polstrování; vnitřní část vyplňuje různě tvarovaná mřížka z kovu. K hlavě se b. o. upínají pružným řemínkem.

Hřiště, lakrosové, plocha na níž se hraje lakros; jednotlivá hřiště se liší podle typu lakrosu. Původní h. l. nebylo přesně ohraničené a na délku mělo až několik set metrů.

Hřiště, boxlakrosové, hrací plocha o rozměrech 55-61x24-27 m; ohraničená mantinely s plexiskly (srov. hokejové hřiště). Povrch b. h. je nejčastěji opatřen umělým trávnickem; možný je hlazený beton. H. b. je rozděleno na tři území: obranné, neutrální (střední) a útočné; území oddělují čáry. Uprostřed středové čáry je značkou ve tvaru „X“ nebo „O“ vyznačen středový bod pro face-off (viz Face-off).

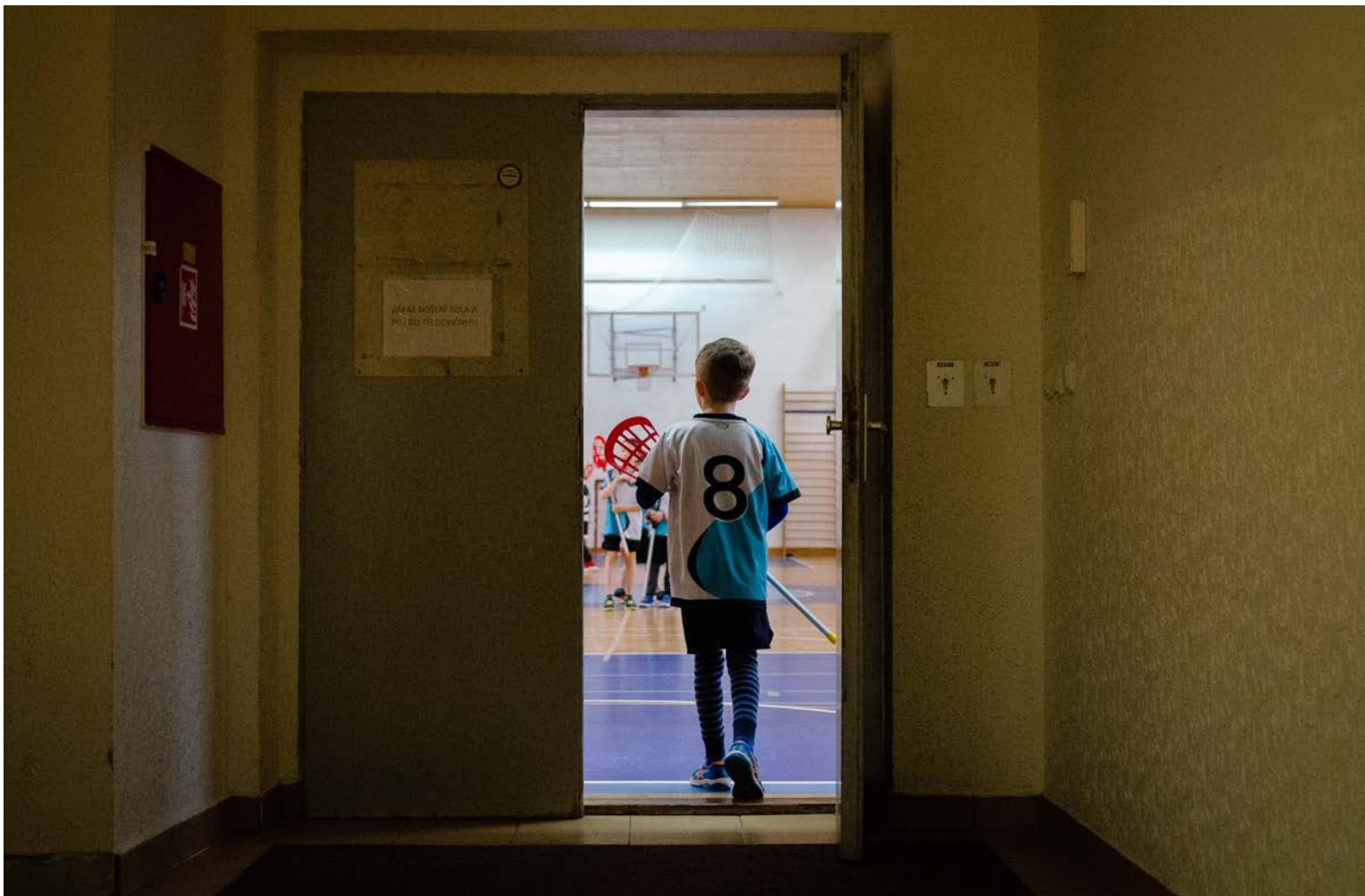

Hřiště, na český lakros, volná plocha, na níž jsou rozmístěny dvě branky ve vzdálenosti 50 m s tolerancí 5 m. Uprostřed vzdálenosti mezi brankami je středová čára; dlouhá 30 m, na obou koncích opatřena praporky.

Pravidlo 5.7.1, pravidlo o přerušení zápasu z důvodu špatného počasí - pokud hlavní rozhodčí usoudí, že zápas nemůže z důvodu špatného počasí nebo bouřky pokračovat, musí ho přerušit. V případě bouřky se řídí protokolem *World Lacrosse Lightning* → pokud hrom následuje v kratším intervalu než 30 s od blesku; hra se musí přerušit.

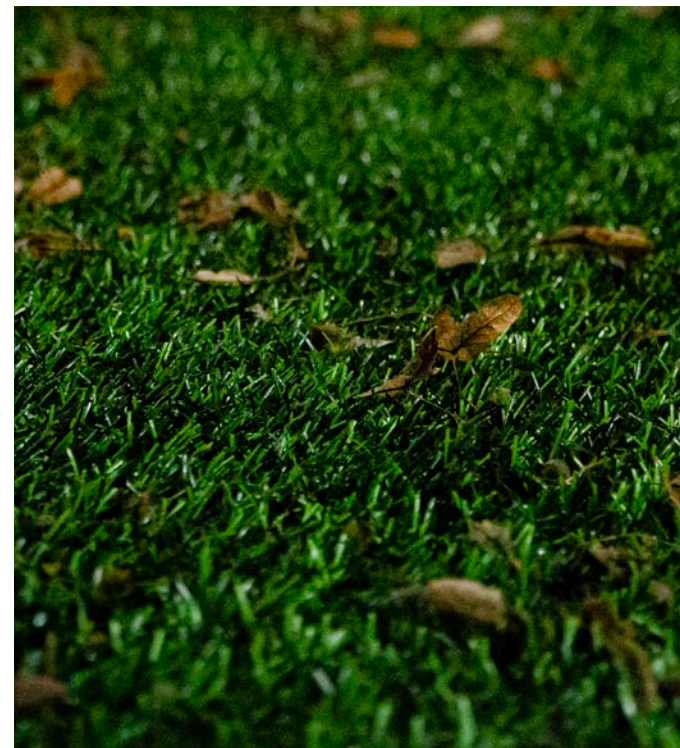

Hřiště, interkrosové, pro h. i. vhodné je jakékoliv hřiště v tělocvičně či venku; nejvhodnější je hřiště na házenou (40 x 20 m) nebo na košíkovou (27,4x13,7 m); nejmenší možný rozměr je 27,4x13,7 m. H. i. je ohraničeno autovými čarami, uprostřed rozděleno půlící čarou na dvě zóny útočnou a obrannou; neexistuje postavení mimo hru.

Restraining line [rɪ'streɪnɪŋ laɪn], též restlajna - čára vyznačující území; odděluje útočné, neutrální a obranné území. R. l. je rovnoběžná se středovou čarou.

Hřiště, na ženský lakros, hrací plocha o velikosti 55-60x91,4-110 m. Na obou polovinách se nachází restraining line (viz. Restraining line) tato čára je umístěna 25 m od brankové čáry.

Hřiště, fieldlakrosové, hrací plocha o velikosti 60 x 110 m; nejčastěji se využívá fotbalové hřiště s umělým či přírodním trávníkem. Hranice jsou vyznačeny bílými čarami. Na h. f. jsou také umístěny kužely či sloupky; a to v rozích h. f. na krajích prosotru pro střídání, na koncích obou čar *brankového území*, na konci středové čáry, protilehlém ke *střídacímu území*. Kolem branky je vyznačen kruh označovaný jako brankoviště; poloměr 3 m. V polovině středové čáry je vyznačen *středový bod*.

Face-off, [feɪs ɒf], angl., vzhazování – obdoba hokejového buľy, hra se zahajuje provedením face-off ve středu hrací plochy; probíhá na začátku každé periody a prodloužení a po každé vstřelené brance; před face-off musí být ve středu hrací plochy jeden hráč. Hráči na f.-o. stojí na svých polovinách zády ke své brance a hole mají položené rovnoběžně se středovou čarou. Ostatní hráči zaujmou postavení v obranném nebo útočném území za restraining line (viz Restraining line) a toto území nesmějí do zahájení hry opustit. Po zahájení hry se hráči mohou po hrací ploše pohybovat bez omezení.

Postup při face-off:

- 1) rozhodčí vydá pokyn „down“; hráči pokládají hole na hrací plochu
- 2) jakmile jsou hráči ve správném postavení, rozhodčí oznámí „set“
- 3) po pokynu „set“ se hráči až do hvizdu píšťalky nesmí pohnout
- 4) po zahájení hry se hráči snaží získat míč do držení

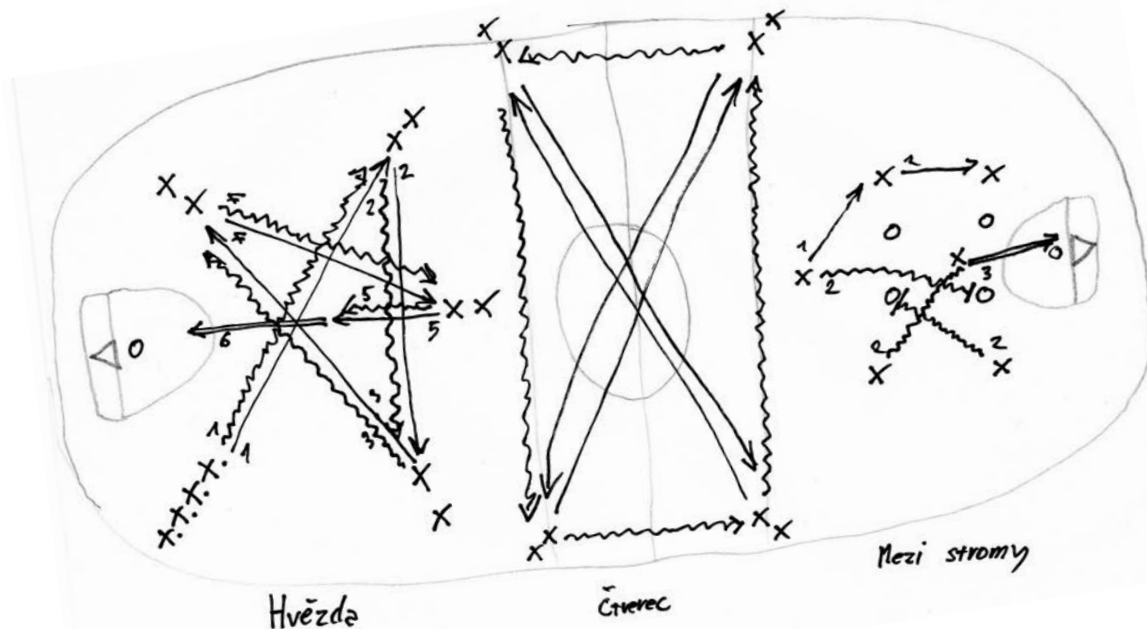
Draw [dra:], angl., rozhoz - obdoba face-off (viz Face-off); provádí se na začátku period a prodloužení a po každé vstřelené brance. Mezi restraining lines (viz Restraining line) smí být pouze tři hráčky z každého týmu, z toho jedna hráčka z každého týmu na středu. Lakroska je umístěna mezi míčem a vlastní brankou. Pravá strana lakrosky leží směrem dolů. Lakrosky musí být zhruba ve výšce pasu a rovnoběžně se středovou čarou. Špunt lakrosky při draw nesmí směřovat k zemi v úhlu větším jak 30° . Špunt ale nesmí být výš než je hlava lakrosky. Hráčky, které se nachází za r. l., musí zůstat za r. l., dokud rozhodčí neuzná, že některý z týmů má míček v držení, což indikuje obkroužením rukou vzad a zvoláním: „release“.

Postup při draw:

- 1) vložení míče do výpletů
- 2) rozhodčí pokládá ruce na lakrosky
- 3) rozhodčí zvolá “ready”
- 4) hráčky na středu smí od té chvíle pohnout jen hlavou
- 5) hvízd rozhodčího
- 6) hráčky musí tlačit/táhnout nahoru a od sebe a vyhodit míček

Legenda:

„O“ = brankář

„X“ = hráči

· = míček

klasická šipka = přihrávka

šipka s vlnovkou = běh s míčkem v držení

šipka s dvojitou čarou = střelba

Pravidlo 22, pravidlo o trenérech - každé družstvo může mít libovolný počet t., jeden z nich ale musí být označen jako hlavní t. Hlavní t. odpovídá za všechna rozhodnutí ve svém družstvu, která nejsou jmenovitě v kompetenci kapitána družstva. Hlavní t. je povinen dodržovat po celou dobu hry pravidla slušného chování a vést k tomu i všechny hráče.

Game	Home	12	10	Visiting	Date and Time
39	Bratislava Bats			Lakros Zbraslav	17.9.2022, 17:00

Time	Score	Team	G	A	P/D/L/E	Time	Team	#	Dur.	Foul
00:26	1:0	BAT	8	72		05:48	ZBR	11	2'	Slashing 1/4
02:20	2:0	BAT	14			01:12	BAT	17	2'	Too Many Men 3/4
04:40	3:0	BAT	14	61		04:41	BAT	17	2'	Too Many Men 4/4
07:28	4:0	BAT	66	14		08:09	BAT	61	2'	Roughing
08:54	4:1	ZBR	26	5	7	08:09	ZBR	11	2'	Roughing
10:57	5:1	BAT	14	18						
12:22	5:2	ZBR	5	13						
12:44	5:3	ZBR	5							
09:17	5:4	ZBR	5							
09:28	6:4	BAT	61	92						
10:06	6:5	ZBR	7	5						
05:10	6:6	ZBR	66	12						
06:14	6:7	ZBR	5	30						
08:27	7:7	BAT	14	72						
09:06	8:7	BAT	14							
11:28	8:8	ZBR	26	9	5					
02:30	9:8	BAT	61	72	92					
05:38	9:9	ZBR	12	5	66					
08:09	10:9	BAT	66	14						
12:12	10:10	ZBR	5							
12:56	11:10	BAT	92	14						
13:40	12:10	BAT	61		E					

Goalie substitution				Timeouts			
BAT	ZBR	#		BAT	ZBR	#	
Time	#	Time	#	P	Time	P	Time
0:0/1		0:0/1		10	13:30	10	13:56
/		/		3-4		3-0	13:24
/		/		OT		OT	
/		/					

Faceoffs	1	2	3	4	OT	A
BAT		5	1	3	3	
ZBR		3	3	3	4	

Shots wide	1	2	3	4	OT	A
BAT		3	7	3	2	
ZBR		4	3	7	7	

Ground balls	1	2	3	4	OT	A
BAT		6	2	7		
ZBR		8	4	3	3	

Saves	1	2	3	4	OT	A
BAT #29		9	14	11	20	
BAT #						
ZBR #17		5	8	9	3	
ZBR #						

EMO	1	2	3	4	OT	A
BAT Goal	1	1				
BAT No goal						
ZBR Goal				1	1	
ZBR No goal			1	1		

1/4 {
2/4 {
3/4 {
4/4 {

NBLL 2022			
Zápas	Domáci	Hosté	Datum a čas
45	TJ Malešice	LCC Wolves	25.9.2022, 19:00

#	#	C/A/G	TJ Malešice
28			Adámek, Nikolas
26			Adamec, Jakub
76			Adamec, Jan
27			Adamec, Kryštof
31			Bouw, Iepe
3			Černý, Václav
15			Hagan, Daniel
20		G	Hájek, Ondřej
71			Hricuk, Tomáš
29			Hutchinson, Ben <i>hrál</i>
28			Hužvár, Michal
28			Kopfstein, Ladislav
21			Melichar, Matěj
17			Mraček, Adam
5			Mrlík, Martin
50		G	Nedvěd, Adam
25			Paseka, Pavel
15			Plečický, Jindřich
4		C	Podroužek, Adam
56			Podroužek, Ondřej
17			Procházka, Ondřej
20			Rilják, Jakub
29			Souza, Brian
7			Tolar, Martin
16			Trhlik, Kamil
11			Zakouřil, Daniel

Zápis o utkání, záznam, v němž jsou uvedeny nejdůležitější události utkání a základní statistiky; k z. o. u. se přikládají i soupisky obou týmů.

Rozhodčí, dbá na dodržování pravidel a řídí hru; v případě porušení pravidel ukládá menší či vyšší trest; časoměřičům a zapisovatelům nahlašuje střelce a asistenty vstřelené branky i tresty; typ provinění i délku.

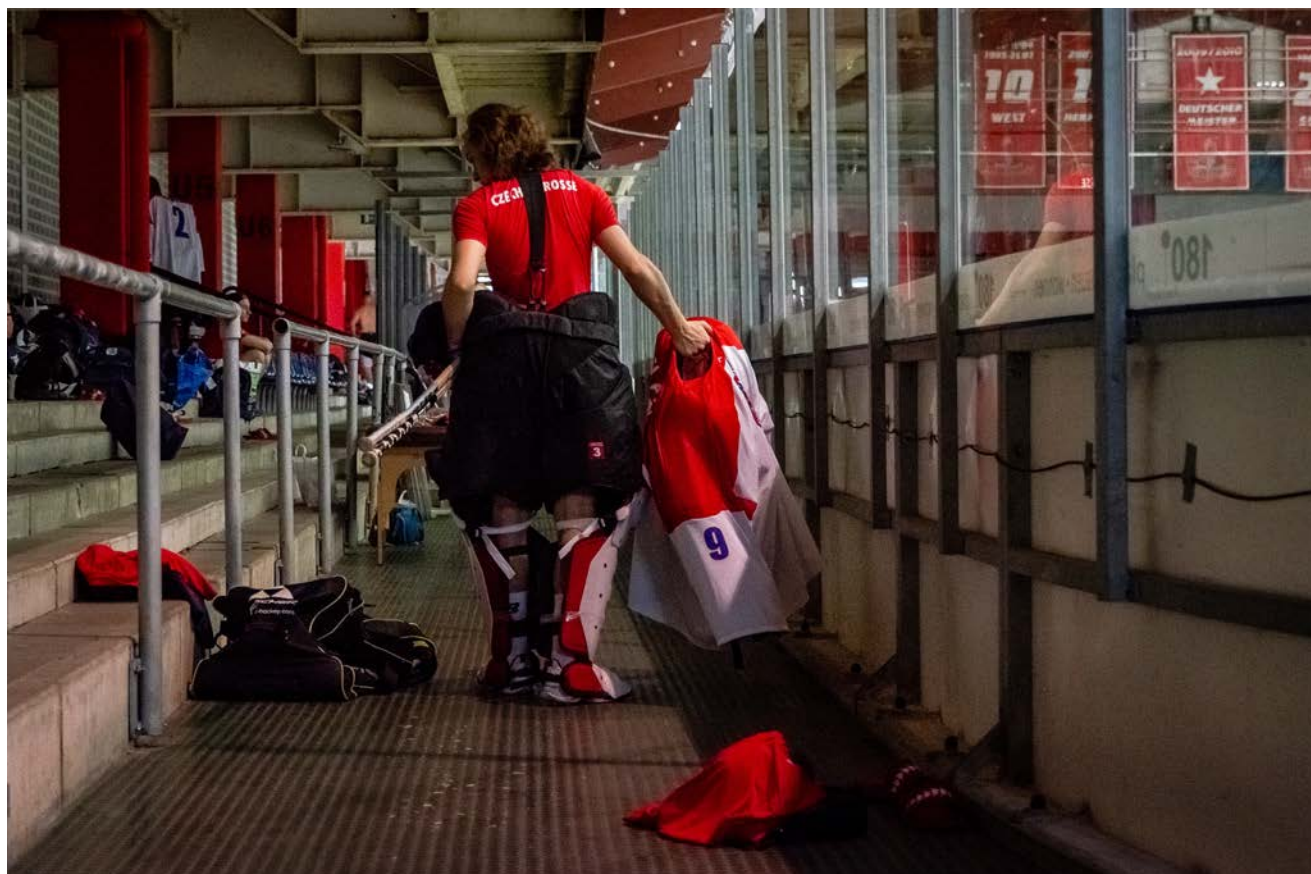

Brankář, hráč, který má speciální výstroj a výzbroj b.; každé družstvo smí mít během utkání na hřišti jen jednoho b. B. může být odvolán a nahrazen jiným hráčem z pole; tento nahrazující hráč však nemá výsady b. (viz. Výsady branáře v brankovišti). Výstroj i výzbroj b. se liší podle typu lakrosu.

Brankář v českém lakrose, výstroj je shodná s výstrojí hokejového brankáře; může navíc používat betony a lapačku včetně obdélníkové hole s výpletem.

Brankář, boxlakrosový, používá speciální výstroj, jako je brankářská vesta, brankářské kalhoty, brankářské rukavice, chránič krku, suspensor a betony. Brankářská helma je shodná s hokejovou brankářskou helmou.

Brankář, fieldlakrosový, vybaven povinnou výstrojí b. f., tj. chráničem krku, chráničem hrudníku a suspenzorem. F. b. používá hůl s hlavou o rozměrech 15,24 - 38,10 x 101,6 - 182,88 cm.

Brankář, interkrosový, viz brankář, boxlakrosový

Brankářka v ženském lakrose, viz Brankář, fieldlakrosový

Sítě, brankové, výplň branky; oka nesmí být větší než 3,8 cm.

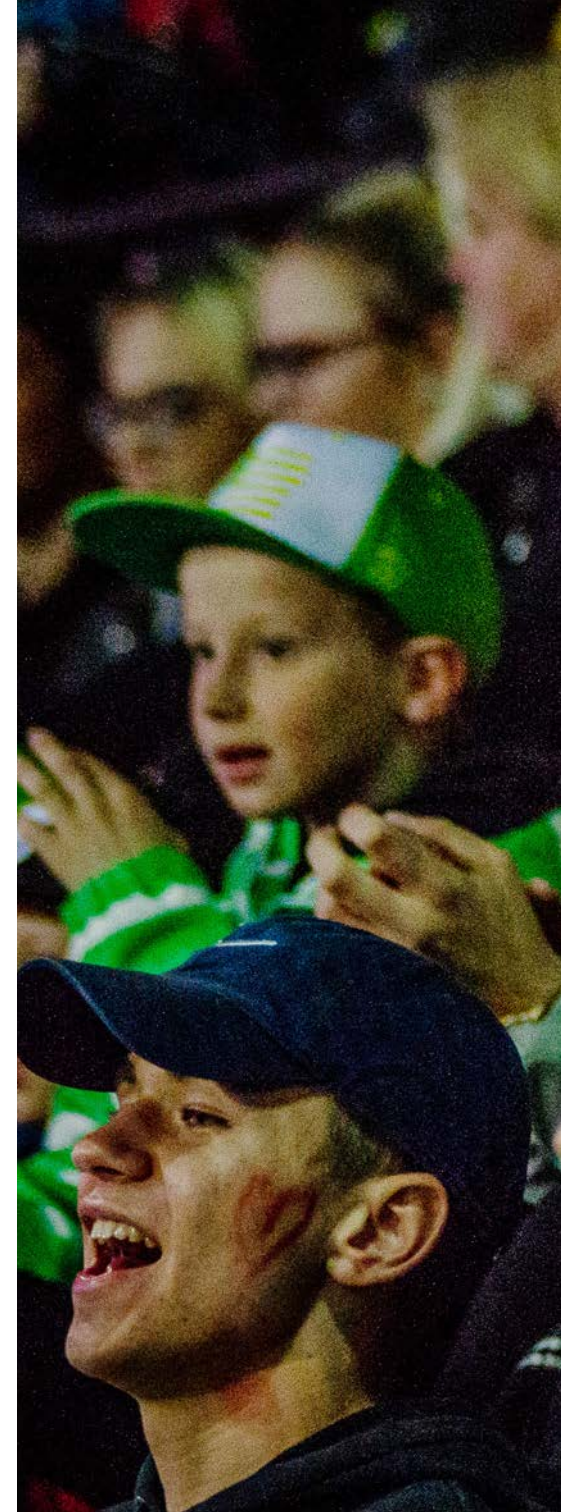

Výsady brankáře v brankovišti:

- 1) Může zastavit nebo vyrazit míč holí, tělem nebo rukou, ale nesmí jej sevřít v dlani, tj. ani sebrat ze země, či chytit.
- 2) Protihráč nesmí způsobit kontakt s brankářem nebo jeho holí, když je brankář v brankovišti, bez ohledu na to, zda brankář má či nemá míč v držení; výjimkou je pokud brankářova hůl bez míče mimo brankoviště.

Brankoviště, území okolo branky; hráči se smí pohybovat pouze vně b., brankář uvnitř b. disponuje výsadami brankáře. (viz Výsady brankáře v brankovišti).

Pravidlo 8.10.7, pravidlo o střelci v brankovišti před tím, než míč projde rovinou branky – jestliže se střílející hráč dotkne brankoviště před tím, než jím vystřelený míč projde celou rovinou branky, branka se neuzná a míč se předá do držení družstvu, které neporušilo pravidla.

Lakrosu zdar, je to lék!

